

การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

นางสาวพรพรรณ อินทรประเสริฐ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-737-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16748426

**A STUDY OF INSTRUCTIONAL SUPERVISION NEEDS OF CAREER SUBJECT TEACHERS
AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS UNDER
THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT OF
THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EASTERN SEABOARD AREA**

Miss Pornpun Intraprasert

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-737-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ ระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

โดย

นางสาวพรพรรณ อินทรประเสริฐ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ลันตี ฤงสูววรรณ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลันตี ฤงสูววรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

A. Dhuran

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด)

อ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรพรรณ อินทรประเสริฐ การศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอน
วิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่ง
ทะเลตะวันออก (A STUDY OF INSTRUCTIONAL SUPERVISION NEEDS OF CAREER
SUBJECT TEACHERS AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS
UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT OF THE
OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EASTERN
SEABOARD AREA) อ.ที่ปรึกษา รศ.วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 308 หน้า
ISBN 974-631-737-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา
ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มงาน
ได้แก่ กลุ่มงานผลิต กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่าง-
เรียน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจความรู้อย่างเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 264 ฉบับ
ได้รับคืนฉบับสมบูรณ์ จำนวน 213 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.68 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าร้อยละ
ค่าตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปSPSS-X แล้วนำมาหาระดับ
ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า

ครูผู้สอนวิชาอาชีพ ในแต่ละกลุ่มงานมีความต้องการการนิเทศการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
ในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและ
ประเมินผล

ภาควิชา .....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา .....นิเทศการศึกษามหาวิทยาลัย.....
ปีการศึกษา .....2538.....

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C642329 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: INSTRUCTIONAL SUPERVISION / CAREER SUBJECTS

PORNUN INTRAPRASERT : A STUDY OF THE INSTRUCTIONAL SUPERVISION NEEDS OF CAREER SUBJECT TEACHERS AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL IN SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EASTERN SEABOARD AREA. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. VALAIRAT BOONSWASDI, 308 pp. ISBN 974-631-737-7

The purpose of this study was to assess a study of the instructional supervision needs of career subject teachers at the lower secondary education opportunity project of the Office of the National Primary Education Commission, Eastern Seaboard Area, concerning curriculum, contents, teaching methods and techniques, instructional materials, measurement and evaluation in 4 groups: production, service, production supports and services, school voluntary career experiences.

Two hundred and sixty-four copies of questionnaires and tests were distributed to the career subject teachers in 113 schools. Then two hundred and thirteen copies or 80.93 percent were completed and return. Data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Research findings were as follows.

Most of the career subject teachers, supervision needs were at the moderate level concerning curriculum, contents, teaching methods and techniques, instructional materials, measurement and evaluation.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติศ..... Pornun Intraprasert

สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... V. Boonswasdi

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนดูแลเอาใจใส่เสมอ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอด และอาจารย์ไพบูลย์ เจริญกุล ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อพิจารณาและเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิชาอาชีพ โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการทดลองใช้แบบวัดความรู้ความเข้าใจในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อนุมัติทุนสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้และขอกราบขอบคุณคุณแม่พนอศรี หงษ์ไกรเลิศ ร.ต.อ.ภาณุ อินทรประเสริฐ คุณอิทธิรัตน์ จันทรสุรินทร์ และเพื่อน ๆ นิสิตสาขานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรรุ่น 31 ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

พรพรรณ อินทรประเสริฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คานิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอน.....	9
ความสำคัญและจำเป็นของการนิเทศการศึกษา และนิเทศการสอน.....	11
จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา และการนิเทศการสอน.....	16
กิจกรรมนิเทศการศึกษา.....	18
กิจกรรมการนิเทศการสอน.....	23
การศึกษาความต้องการ.....	25
แนวคิด สำคัญและแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	28
การดำเนินการโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	72
งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	77

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... <ul style="list-style-type: none"> ประชากรที่ศึกษา..... เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... การสร้างเครื่องมือ..... การเก็บรวบรวมข้อมูล..... การวิเคราะห์ข้อมูล..... 	85 85 86 87 88 89
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... <ul style="list-style-type: none"> สถานภาพของผู้ตอบแบบวัดความรู้ความเข้าใจ..... ความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน วิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเสริมงานผลิต และงานบริการ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน ในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและวิธีสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล..... ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ กลุ่มงานอาชีพ อิสระระหว่างเรียน ในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคและ วิธีสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล..... 	91 92 95 132
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... <ul style="list-style-type: none"> สรุปผลการวิจัย..... อภิปรายผลการวิจัย..... ข้อเสนอแนะ..... 	169 170 172 180
	บรรณานุกรม.....	181
	ภาคผนวก.....	188
	ประวัติผู้เขียน.....	302

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครูผู้สอนวิชาอาชีพและโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามจังหวัด.....	86
2	จำนวนและร้อยละของแบบวัดความรู้ความเข้าใจที่ส่งไปและได้รับคืน.....	89
3	ค่าร้อยละของผู้ตอบแบบวัดความรู้ความเข้าใจ.....	92
4	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	97
5	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานบริการ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	94
6	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ จังหวัดฉะเชิงเทรา..	101
7	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน จังหวัดฉะเชิงเทรา.....	103
8	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต จังหวัดชลบุรี.....	105
9	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานบริการ จังหวัดชลบุรี.....	107
10	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ จังหวัดชลบุรี.....	109
11	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน จังหวัดชลบุรี.....	111
12	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต จังหวัดระยอง.....	113

สารบัญ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานบริการ จังหวัดระยอง.....115
14	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ จังหวัดระยอง.....117
15	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน จังหวัดระยอง.....119
16	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพกลุ่มงานผลิต.....121
17	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพกลุ่มงานบริการ.....123
18	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพกลุ่มงานเสริมการผลิตและงานบริการ.....125
19	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพกลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน.....127
20	ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ จานแนกตามกลุ่มงานในแต่ละด้าน โดยภาพรวม.....129
21	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต จังหวัดฉะเชิงเทรา.....134
22	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานบริการ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....136
23	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ จังหวัดฉะเชิงเทรา.....138
24	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน จังหวัดฉะเชิงเทรา.....140

สารบัญ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต จังหวัดชลบุรี..... 142
26	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานบริการ จังหวัดชลบุรี..... 144
27	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ จังหวัดชลบุรี..... 146
28	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน จังหวัดชลบุรี..... 148
29	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต จังหวัดระยอง..... 150
30	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานบริการ จังหวัดระยอง..... 152
31	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ จังหวัดระยอง..... 154
32	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน จังหวัดระยอง..... 156
33	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานผลิต..... 158
34	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานบริการ..... 160
35	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ..... 162
36	ค่าเฉลี่ยความความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน..... 164

สารบัญ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
37	คำเฉลยความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตาม กลุ่มงานในแต่ละด้าน โดยภาพรวม.....	166

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)....	36
2	ประเภทและรูปแบบแผนการเรียน.....	52
3	พฤติกรรมที่พึงประสงค์และเทคนิควิธีการนิเทศ.....	65
4	รายงานประจำปี ผลการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2536.....	76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย